

PRINCIPY PRÁVNÍHO MYŠLENÍ

VÁHY A MEČ
PRÁVOVĚDNÉ TESTY

*Snímky slouží k orientaci posluchačů přednášek
a k činění si poznámek.
Nenahrazují přednášky, učebnice ani cvičebnice.*

verze 1.2

© Ivo Telec, 2007

2

TEMATICKÝ OBSAH

1. Právní argumentace
2. Střet práv (svobod) nebo dober
3. Zásada poměrnosti
4. Právo­vědné testy
5. Test poměrnosti cíle a prostředku
6. Test pojmových znaků autorského díla
7. Test pojmových znaků know-how
8. Test dovoleného uplatnění výjimek a omezení práva autorského etc.

3

DEVÍZA

Víra v přesnost právní vědy
by nebyla ničím bez **naděje**
na spravedlnost.
Ta však není ničím bez **lásky**.

5

1. ČÁST

VŠEOBECNĚ

6

7

VÁHY A MEČ

atributy ctnosti Spravedlnosti

8

9

10

PRÁVNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

- **Doktorský studijní program**
„Teoretické právní vědy“
- **Magisterský studijní program**
„Právo a právní věda“

11

SPRÁVNÁ VĚDECKÁ PRAXE

- **Požadavek správné (dobré) vědecké praxe, viz zásady ap.**
- **Vědecký řád a právní řád**
srv. pravidla hospodářské soutěže mezi v. v. i. či vysokými školami aj.

12

JAK NALÉZT SPRAVEDLNOST?

- **Příkaz podle nejlepšího vědomí a svědomí**
(nach bestem Wissen und Gewissen) vyžaduje:
  1. vnitřní právní **intuici**
  2. osobní **zkušenost**
    - ☛ vlastním prožitím dobra spravedlnosti
    - ☛ nahromaděnou vlastní právní praxí
  3. naučenost právních **principů** a právních **norem** (práva)
  4. znalost **skutku**
  5. schopnost **podřadit skutek** pod právní princip nebo pod právní normu (právní kvalifikace skutku)

13

PRÁVNÍ ARGUMENTACE

- **Logická argumentace**
např. důkaz a contrario, a simile
- **Rétorická argumentace**
  - ✓ hodnocení, poměrování **významu** (právní síly) práv, právních pojmů, právních institucí:
co platí pro méně významný pojem (pro vazbu), o to více platí pro významnější pojem (pro trest odnětí svobody), není-li to v rozporu účelem trestu

14

KDO MÁ LEPŠÍ PRÁVO?

- **Právně rétorická (významová) otázka:**
„Kdo má lepší právo? Které právo je lepší?“
- > právo **vyšší právní síly**
např. právo ústavní v. právo podústavní, např. občanské
- > právo **většího právního významu**
např. právo vlastnické (absolutní) v. právo nájemní (relativní)
- > právo **starší**
např. starší v. mladší právo známkové
- > právo hodné **přednostní ochrany** (přirozenější)
např. osobnostní právo na život v. právo majetkové

15

PŘÍKLAD: Nahlížení do bytu

Manželé si v létě zakoupili přízemní byt v obytném domě v klidné městské zástavbě. O rok později místní podnikatel otevřel na veřejném prostranství před domem letní zahrádku s mobilním pivním stánkem. Hosté, sedící pár kroků od oken bytu, zvědavě nahlíželi do bytu.

16

DEVÍZA

„PRÁVO NENÍ TEXT“

17

- **Právní předpis**
= pouhé textové **východisko** vědeckého zjištění
- a. **účelu**
- b. **obsahu** (příkazu, zákazu, dovolení)

nehmotné právní normy,
a to **výkladem** právního předpisu

18

PRÁVNĚ ARGUMENTAČNÍ METODY

Metody právo­vědného dokazování

1. metoda logická
2. metoda rétorická
3. metoda nazření podstaty a smyslu
4. metoda účeloslovně hodnotová
5. metoda jednoho práva (*one right answer*)
6. metoda jednoty ústavy
7. metoda právních principů
8. metoda poměrování (proporcionality); *Test poměrnosti*
9. metoda trojí konformity (mezinárod., komunit., ústavní)

19

Dokazování pravdivosti tvrzení

1. empiricky, *např. experimentem*
2. analyticky, *např. logickým odvozením*

Předmět

1. tvrzení právní
2. tvrzení skutkové

Cíl

přijetí myšlenkové teze:

např. akceptace, že někdo porušil právo jiného

- **Nástroj**, *např. Test poměrnosti cíle a prostředku*

20

PRÁVNÍ POZNATEK

Povaha (druh poznatku)

= výsledek právního poznávání:

1. právo­vědného (vědeckého)
2. právně citového (vycítění); *srv. spravedlnost*

Pravdivost

- ✓ zkušenost **prožitím** dobra a spravedlnosti
- ✓ pravdivost **předpokladů**
- ✓ **správnost** myšlenkového **postupu**

21

NÁZOR

1. **Světónázor** (ucelené vědění o světě, obraz světa)
2. **Právní názor** × **dojem** (nedokázané tvrzení)

✓ obsahem právo­vědně dokázaný, přezkoumatelný závěr o tom, co je právem (**co platí**)

✓ forma *např. stanoviska pléna nebo kolegia NS nebo NSS ke sjednocování rozhodování* ☹

Právně politický názor

- ✓ obsahem odůvodněná představa o tom, co by mělo být **budoucím právem**

22

PRÁVNÍ NÁZOR

- Vědecky neplatí rčení „*dva právníci, tři názory*“
- Právní názor na právo hmotné nebo procesní

Znaky

1. **správnost** (argumentačně prokázaná) s vyloučením odlišnosti: *one right answer*
2. odůvodněnost důkazy (argumenty)
3. srozumitelnost
4. přezkoumatelnost
5. zveřejnitelnost (transparentnost)

23

SPRÁVNOST PRÁVNÍHO NÁZORU

= **souhlas** s:

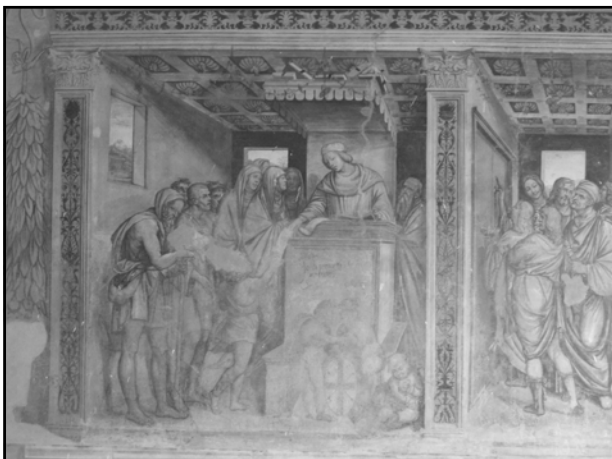
1. logickými pravidly právního myšlení
2. hodnotovým vyvážením

= **bezespornost** právního názoru

Požadavky právního myšlení

1. **věcná** pravdivost
2. **logická** **správnost**
3. **hodnotová** vyváženost

24

2. ČÁST

PRÁVNÍ STŘETY

26

PRÁVO (SVOBODA) 1. PRÁVO (SVOBODA)

- **Východiskem přirozený zákon rovnováhy**
(*Gleichgewichtsgesetz*)
- **Lidská práva a svobody**
  - Ize je pojmově, věcně i právně členit a části **přihadit** jednotlivcům, *např.*:
    1. sdružovací právo, *srv. přitažlivost stejnorodého*
    2. právo zastávat veřejné úřady
    3. svoboda projevu aj.

27

PRÁVO (SVOBODA) 1. VŠEOBECNÉ DOBRO

- ⇐ **Přirozený zákon rovnováhy**
- **Všeobecná dobra** (veřejná blaha, veřejné statky)
  - nelze je rozložit a části přiřadit **jednotlivcům**
  - prospěch z nich patří **nedělitelně** všem
  - nikdo není vyloučen mít z nich prospěch
  1. zdravé životní prostředí
  2. veřejná morálka
  3. veřejné zdraví vč. národního zdraví
  4. veřejná bezpečnost vč. národní bezpečnosti
  5. veřejný pořádek aj.

28

NUCENÁ LICENCE PATENTOVÁ

subjektivní právo patentové
(právní monopol využívání vynálezu)

1.

ohrožení důležitého veřejného zájmu
např. na dobru veřejného zdraví

řešení rozhodnutím ÚPV o udělení nucené licence

z. č. 527/90 Sb., o vyn. a zlepš. návr.

29

VÝKON VEŘEJNÉHO ÚŘADU A UTAJENÍ INFORMACÍ

- **Subjektivní právo každého na rovný přístup k veřejným úřadům** čl. 21/4 LZPS
  - právní rovnost v občanské společnosti
  - zákaz znevýhodňování (diskriminace) při ucházení se o výkon veřejného úřadu
- ✗ všeobecné dobro bezpečí
např. utajení určitých informací

30

- **Střet** mezi:
subjektivním právem // obecným dobrem
    - ☛ oprávněný cíl a **přiměřený** požadavek
utajování určitých informací
např. v zájmu CZ
- ↓
- legální řešení** střetu institucí bezpečnostní
způsobilosti uchazeče, osvědčené ve správním řízení
z. č. 412/05 Sb., o ochr. utaj. skut. a o bezp. zpūs.

31

DRUHY STŘETŮ

1. subjektivní právo (svoboda)	✗ subjektivní právo (svoboda)
2. subjektivní právo (svoboda)	✗ všeobecné dobro
3. všeobecné dobro	✗ všeobecné dobro

32

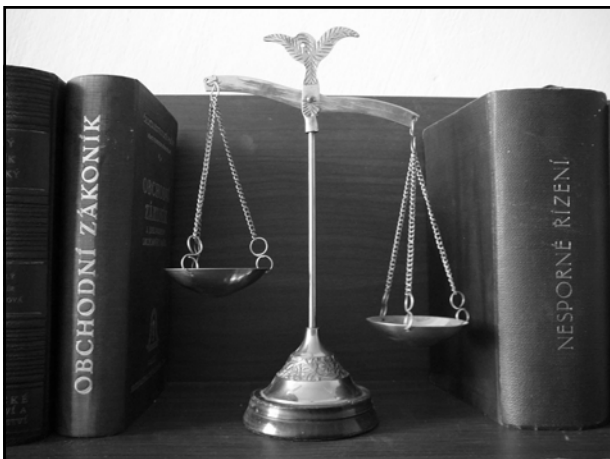
- **výkon svobody projevu**
např. kritického hodnocení odborné práce
//
právo na zachování dobrého jména
např. v odborných kruzích
- **výkon práva podnikat**
např. provozovat pohostinství s letní zahrádkou
//
právo na soukromí
např. při bydlení vedle letní zahrádky hostince

33

PRÁVNÍ ŘEŠENÍ STŘETU

- ☛ **upřednostnění výkonu jednoho statku**
(práva, svobody, všeobecného dobra)
před druhým
- zvážením vzájemné poměrnosti**
  - ☛ nalezení spravedlivého řešení

34

ZÁSADA POMĚRNOSTI

- Základem osvědčené **principy právního státu**
  - mj. úcta k právům a svobodám jedince
- **Poměr**
  - výkonu práv (svobod) navzájem
  - výkonu práva (svobody) a výkonu právní ochrany všeobecného dobra
  - výkonu právních ochran všeobecných dober navzájem

36

☛ **vědecky testovatelné zásady:**

1. **zásada poměrnosti** (proportionalita)
zásahu a cíle
(zásada zákazu nadměrného zásahu)
2. **zásada zákazu zneužití moci**
nebo práva

37

3. ČÁST

VŠEOBECNĚ
O PRÁVOVĚDNÝCH TESTECH

39

PRÁVOVĚDNÉ TESTY

- **Testování vědecky přijatelné právní hypotézy** (domněnky, tvrzení); *quid iuris?*
↓
- **Všeobecné právo vědné testy**
  1. test **ústavní konformity**
  2. testy **výkladové** dle vykládaného předmětu
  3. kolizní test **poměrnosti**

40

■ **Zvláštní právo vědné testy, např.:**

1. Test pojmových znaků literárního, jiného uměleckého nebo vědeckého díla
2. Test pojmových znaků know-how
3. Test pojmových znaků průmyslového vzoru
4. Test pravděpodobnosti záměny ochranných známek
3. Test dovoleného uplatnění výjimek a omezení práva autorského, práv souvisejících s právem autorským a práva k databázím

41

- ☛ odstranění pochybností o právu
- ☛ nalezení spravedlivého řešení

v podobě přezkoumatelného jistotného **právního názoru** ⇐

42

43

4. ČÁST

TEST POMĚRNOSTI CÍLE A PROSTŘEDKU

44

45

NÁSTROJE A POUŽITÍ

- **Nástroje**
  1. **cit** pro rovnováhu (*Gleichgewichtsempfindung*)
  2. zdravý a právovědný (metodický) **rozum**
- **Použití**
  1. **kontrola ústavnosti** abstraktních právních norem při jejich
    - a. přijímání, *např. Parlamentem*
    - b. rušení, *např. Parlamentem či ÚS*
  2. **rozhodování sporů** o konkrétní právo soudem, popř. správním úřadem

46

ZDROJE

- **Judikatura** německého Spolkového ÚS 50. – 60. léta 20. stol.
- **Právní doktrína**
  - *Dworkinova* teorie právních principů
- **ESLP, ÚS**
- **Český ÚS** od 1994
sp. zn. Pl. ÚS 4/94 (č. 214/94 Sb.)

47

- Neratifikovaná *Smlouva o Ústavě pro Evropu* čl. I-11/1, 4; čl. II-112/1 *Listiny zákl. práv EU*:
omezení výkonu práv při dodržení zásady proporcionality, jsou-li:
  1. nezbytná
  2. skutečně odpovídají:
    - cílům obecného zájmu, uznávaným EU
    - potřebě ochrany práv a svobod druhého

48

Z ČESKÉ JUDIKATURY

Nálezy ÚS, např.:

- *sp. zn. Pl. ÚS 4/94 (č. 214/94 Sb.) ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení trestního řádu*
- *sp. zn. Pl. ÚS 15/96 (č. 280/96 Sb.) ve věci návrhu na zrušení ustanovení zákona o vlastnictví bytů a ústavní stížnosti proti rozhodnutí Ministerstva obrany ve věci žádosti o soublas s prodejem bytu ozbrojených složek*

49

- *sp. zn. Pl. ÚS 16/98 (č. 68/99 Sb.) ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona o střelných zbraních*
- *sp. zn. III. ÚS 256/01 (nál. č. 35 Sb. nál. a usn., sv. 25) ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku VS v Praze v řízení o ochraně osobnosti*
- *sp. zn. Pl. ÚS 41/02 (č. 98/04 Sb.) ve věci návrhu na zrušení ustanovení zákona o ochraně utajovaných skutečností*

50

- *sp. zn. IV. ÚS 412/04, dosud úřed. nezveř., soukr. zveř. Soud. rozhl. 2006/2, ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku OS v Ostravě v řízení o omezení způsobilosti k právním úkonům*

51

STRUKTURA

Poměr spravedlivého cíle zásahu do práva, svobody nebo obecného dobra
a zvoleného spravedlivého **prostředku** zásahu
(zákaz nadměrného zásahu)

1. **Popis** skutkového děje (zásahu)
2. **Podřazení** skutkového děje právní kvalifikaci
3. **Posouzení** testovaných hledisek (logický úsudek a zhodnocení) včetně vycitění újmy
5. **Závěr** (právní názor), směřující k rozhodnutí

52

HLEDISKA

1. **spravedlivost cíle** zásahu (legitimita cíle)
2. **spravedlivost důvodu** dosažení cíle zásahu (legitimita cíle)
3. **objektivní způsobilost** zásahu **dosáhnout** zamýšleného cíle (dosažitelnost cíle)
4. **popis** event. **jiných způsobů** (variant prostředků), jimiž bylo nebo by bylo možno **objektivně dosáhnout** stejného nebo srovnatelného cíle (popis alternativních způsobů)

53

5. **věcná nebo právní možnost použití** event. **šetrnějšího způsobu**
6. **spravedlivost způsobu zásahu** [šetrnost (vhodnost) použitého **prostředku** zásahu, **zvoleného** z více event. možných prostředků při **minimalizaci újmy** či **jiného záporného dopadu** (legitimita způsobu)]
7. **přiměřenost** zásahu zamýšlenému **cíli** (přiměřenost v užším smyslu)

54

DŮKAZY PŘIMĚŘENOSTI ZÁSAHU K CÍLI

1. **důkaz empirický**
  - i. **rozsah**, viz *územní, množstevní, časový, jiný*
  - ii. **následky**, např. *trvalé*
  - iii. **jiná** skutková závažnost zásahu, např. *pohnutka pomstychtivosti*
2. **důkaz systémový** (zhodnocení zařazení dotčeného statku v právním řádu)

55

3. **důkaz kontextový** (zvážení dalších záporných dopadů, k nimž by došlo upřednostněním jednoho statku před jiným)
4. **důkaz hodnotový** (zvážení podstaty, smyslu a významu střetnuvších se hodnot v obecně uznávané hierarchii hodnot)
5. **zhodnocení všech důkazů** přiměřenosti zásahu k cíli v jejich vzájemné souvislosti

56

Test poměrnosti cíle a prostředku

str. 13

57

Test poměrnosti cíle a prostředku

Problémové otázky

Test poměrnosti cíle a prostředku odpovídá právnímu požadavku, který vyplývá ze zásady úměrnosti, pokud není vzhledem k okolnostem dle ní upraveno

- a) Měřítko poměrnosti cíle a prostředku je podmínkou právní, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 130/1975 Sb.
- b) Měřítko poměrnosti cíle a prostředku je podmínkou právní, vyhl. pod č. 130/1975 Sb.
- c) Účelové měřítko poměrnosti cíle a prostředku je podmínkou právní, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 130/1975 Sb.
- d) Účelové měřítko poměrnosti cíle a prostředku je podmínkou právní, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.
- e) Účelové měřítko poměrnosti cíle a prostředku je podmínkou právní, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.

Test poměrnosti cíle a prostředku dle zásady úměrnosti právního požadavku, který vyplývá ze zásady úměrnosti, pokud není vzhledem k okolnostem dle ní upraveno, a to v:

- a) úprava Ústavního zákona o Ústavním soudu, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.
- b) úprava Ústavního zákona o Ústavním soudu, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.
- c) úprava Ústavního zákona o Ústavním soudu, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.
- d) úprava Ústavního zákona o Ústavním soudu, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.
- e) úprava Ústavního zákona o Ústavním soudu, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.

© Ivo Tábak, 2006   datum poslední revize 22. 4. 2007   3

58

Test poměrnosti cíle a prostředku

- a) úprava Ústavního zákona o Ústavním soudu, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.
- b) úprava Ústavního zákona o Ústavním soudu, vyhl. pod č. 130/1975 Sb., Ústavní zákon, vyhl. pod č. 165/1995 Sb., a Důležitá úprava poměrnosti cíle a prostředku v právní úpravě, vyhl. pod č. 165/1995 Sb.

Podlehná právní otázka

Právní otázka má být zodpovězena následující právní otázkou:
 _____
 Tato otázka má být zodpovězena následující právní otázkou:
 _____

Předložené podklady

Při posouzení právní otázky jsou vycházet z následujících podkladů:
 Podklady má být předloženy _____
 Za své jsou vztahující k právní otázce, a to vzhledem k tomu, že právní otázka má být zodpovězena následující právní otázkou:
 _____

Hlediska

Vyhodnocení právní otázky má být následující (shodně s hlediskem):
 a) shodně s hlediskem a jejich vztahem ke
 _____

© Ivo Tábak, 2006   datum poslední revize 22. 4. 2007   3

59

Test poměrnosti cíle a prostředku

Právní požadavky

K zodpovězení právní otázky jsou použity, bez ohledu na obsah právní otázky, právní požadavky, které vzhledem k okolnostem dle ní upraveno, a to v:

- a) metoda úměrnosti cíle a prostředku
- b) metoda poměrnosti cíle a prostředku
- c) logická metoda odůvodnění a odůvodnění
- d) metoda interní koherence
- e) metoda proporcionalit
- f) metoda konzistence
- g) metoda vnitřní úpravy
- h) metoda celkového hodnocení

I. Část popíjení

- 1.1 Hlediskový popis právní otázky dle právní otázky nebo vzhledem k právní otázce
- 1.2 Podlehná právní otázka dle (základní) právní kvalifikace
- 1.3 Popis namířené cíle, sledovaného zájmu
- 1.4 Právní kvalifikace namířené cíle, sledovaného zájmu
- 1.5 Účelové měřítko namířené cíle, sledovaného zájmu a podstaty vzhledem k právní otázce
- 1.6 Účelové měřítko zájmu

© Ivo Tábak, 2006   datum poslední revize 22. 4. 2007   4

60

Test poznání cíle a prostředků

2. Část rozborová

2.1 Spověditost cíle závaží (legitimita cíle)
 2.2 Spověditost důvodu (racionálnost) dosažení cíle závaží (legitimita důvodu)
 2.3 Objektivní spůsobilost závaží dosažením zamýšleného cíle (dosažitelnost cíle)
 2.4 Popis event. jiných spůsobilých prostředků, které by bylo možno objektivně považovat za vhodnější nebo rovnocennější (nebo lepší) řešení etických otázek (spůsobilost)
 2.5 Věcná nebo právní možnost použít event. legitimní spůsobilé
 2.6 Spověditost spůsobilého závaží (racionálnost) použitelnosti prostředku závaží, rovněžže a více event. možných prostředků při rybování nebo avšaké úloze či jiného závažího dopadu věcné právní závažího dopadu (legitimita spůsobilé)
 2.7 Přijatelnost závaží zamýšleného cíle (přijatelnost v užším smyslu)

3. Část důkazní¹

3.1 Důkaz empirický (např. rozsah závaží, náležitý aj. charakteristické příznaky)
 3.2 Důkaz experimentální (zhotovení vzorků z materiálů práva, svobody nebo vědeckého důvodu v podmínkách závaží)
 3.3 Důkaz kontroverzní (rozdíl v dalších závažího dopadu, k němu by bylo uplatněn závažího práva, svobody nebo vědeckého důvodu před jinými)
 3.4 Důkaz hodnotový (rozdíl v hodnotě, smyslu a významu závažího se hodnot v obecní ústřední hodnotě)
 3.5 Zhotovení všech důkazů přijatelnosti závaží k cíli, které jsou jednotlivě zhotoveny výše, v jejich vzájemné souvislosti

¹ Důkaz přijatelnosti závaží zamýšleného cíle (přijatelnost v užším smyslu) viz bod 1.7.

© Ino Tábek, 2006   datum poslední revize 22. 4. 2007   5

61

Test poznání cíle a prostředků

4. Závěr

Ujáhovnění výkazu / ochazy _____
 ploh _____
 _____

bylo/lyde / nebylo/lyde
 ve výše popsaném případě právně možná.

© Ino Tábek, 2006   datum poslední revize 22. 4. 2007   6

62

Test poznání cíle a prostředků

Důleka

Prokázání na svou volnostu a stavování žně, že k výše uvedenému právnímu závaží jsou úloží práva nebo svobody závažího závaží a náležitě souvisí se jinými úložími, pouze se náležitě výše uvedených požadavků, hledisk, metod a právních norem vyplývajících z ústředních právních.

Shora popsaný závaží vyžaduje právní závaží považování, který je argumentační požadavky, jak je výše uvedeno.

Test poznání cíle a prostředků, obsahující právní závaží a náležející, je přehledem bez součástí.

Tento test obsahuje nebo obsahuje v v jedné řadě správných směr bez přík.

Poznávání

V _____ dne _____

© Ino Tábek, 2006   datum poslední revize 22. 4. 2007   7

63

5. ČÁST

DALŠÍ PRÁVOVĚDNÉ TESTY

65

5.1

TEST POJMŮVÝCH ZNAKŮ LITERÁRNÍHO, JINÉHO UMĚLECKÉHO NEBO VĚDECKÉHO DÍLA

66

PŘÍKLAD:

Výtvarník na zakázku vytvořil grafickou postavičku člověka za účelem označování služeb.

Objednatel postavičku použil nad rámec účelu vyplývajícího ze smlouvy o dílo, uzavřené s výtvarníkem.

Tvrdil přitom, že se vůbec nejedná o umělecké dílo, nýbrž o běžné schematické vystižení lidské postavy.

67

VÝZNAM A POUŽÍVÁNÍ

- **Odstranění pochybnosti** o tom, zda určitý ideální statek je, či není autorským dílem
- **Zodpovězení předběžné autorskoprávní otázky** v civilním, správním nebo trestním procesu či při mimosoudním vyřízení věci
  - zodpovězení bez mezitímního rozsudku
  - výrok mezitímního rozsudku

68

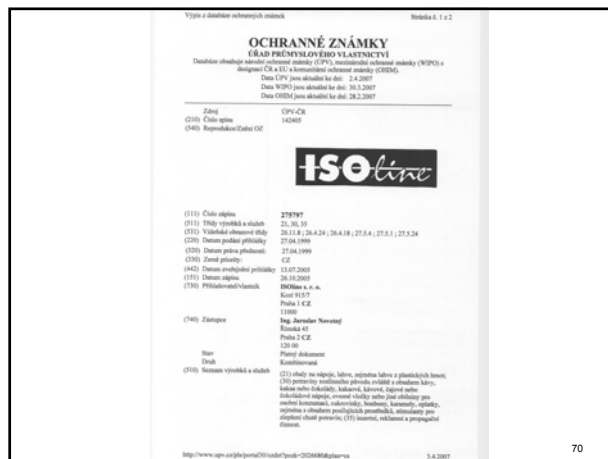

➤ **námítka** namítajícího, jemuž náleží autorské právo k dílu, dotčené užíváním přihlašovaného označení, a to **proti zápisu** označení v **přihlašovacím známkovém řízení**

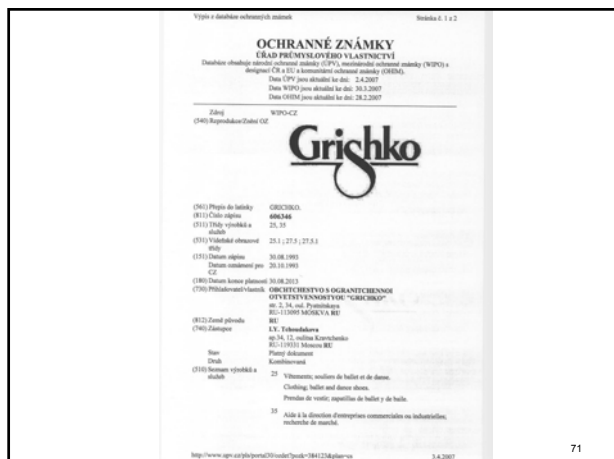
- správně procesní posouzení **předběžné soukromoprávní otázky**, zda jde o autorské dílo a o právo k němu

z. č. 441/03 Sb., o ochr. zn.

69

70

71

HLEDISKA

1. **skutkové okolnosti** a jejich event. vzetí za své, např. *sdělení doby vzniku díla*
2. **odborné posouzení** skutečností, k nimž je třeba, zejm. *jedinečnosti výsledku*; též ad 3.
3. **právní posouzení**, viz *legální pojmové znaky autorského díla podle a. z.*

72

5.2

TEST DOVOLENÉHO UPLATNĚNÍ
VÝJIMEK A OMEZENÍ
PRÁVA AUTORSKÉHO,
PRÁV SOUVISEJÍCÍCH S PRÁVEM
AUTORSKÝM
A PRÁVA K DATABÁZÍM

85

PŘÍKLAD: Citace

Výzkumník navázal na dosavadní stav
technického poznání tím,
že ve svém vědeckém díle o stavitelství
citoval z několika zahraničních
časopiseckých děl cizích autorů.

86

VÝZNAM A POUŽÍVÁNÍ

- **Posouzení řádného výkonu zákonné licence**
= dovolenosti zásahu do cizího
soukromého práva
- **Zodpovězení předběžné otázky**
*např. v civilním procesu či při mimosoudním
vyřízení sporné věci*

87

TŘÍSTUPŇOVÝ TEST

- *The three-step test* § 94 a 29/1 a. z.
- **Znaky**
  1. **zvláštní zákonný případ omezení
majetkového práva**
    - i. autorského
    - ii. souvisejícího s právem autorským
    - iii. práva databázového,

⇒

88

- nejde-li** o užití chráněného statku:
2. **narušující běžný způsob** jeho užití
  3. **nepřiměřeně se dotýkající
oprávněných osobních (morálních)
nebo majetkových zájmů** vlastníka práva

89

METODY

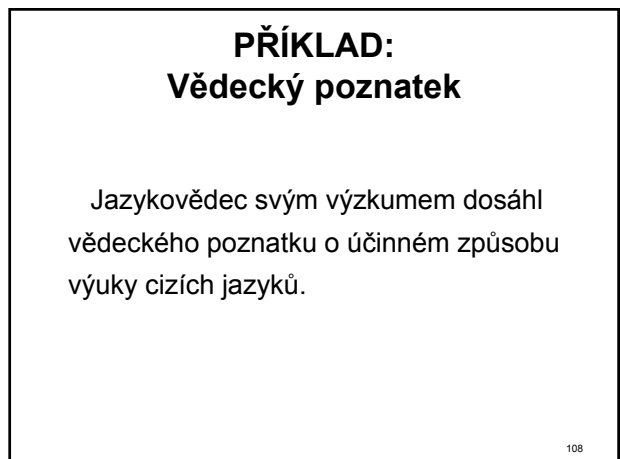
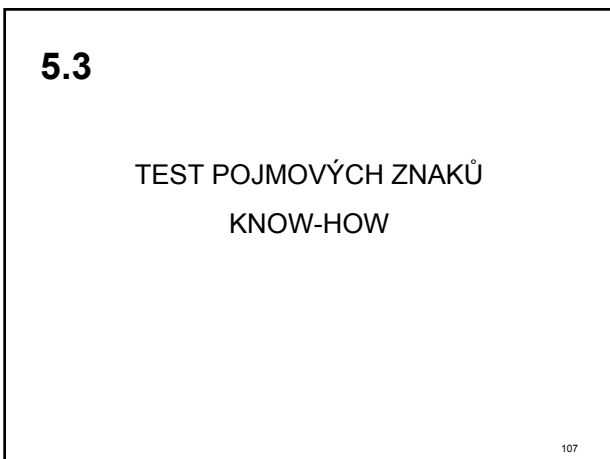
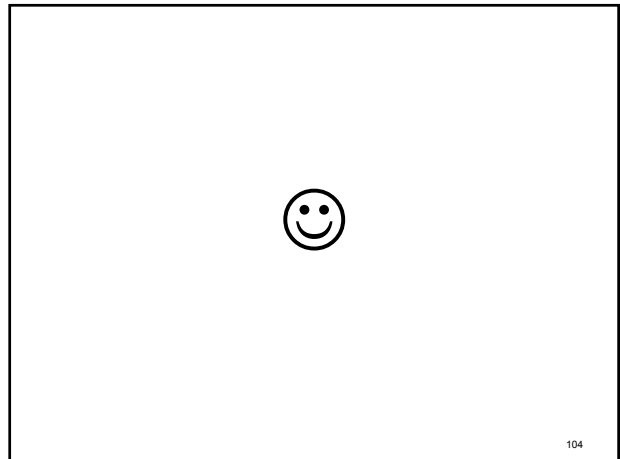
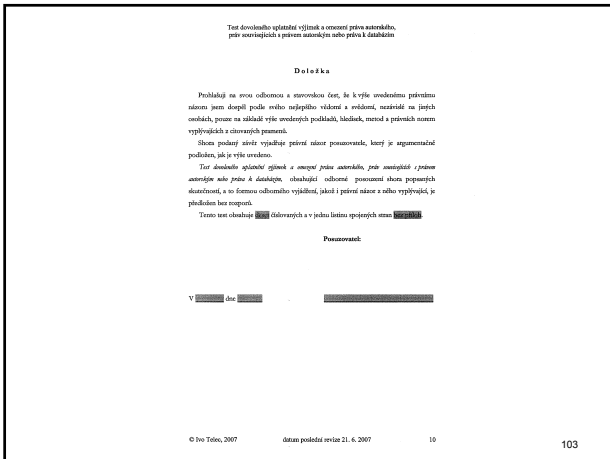
1. metoda uznání skutkových tvrzení
2. metoda popisná, roztřídovací
a srovnávací
3. logické metody odvození a rozboru
4. metoda hodnocení přiměřenosti
5. metoda hodnocení oprávněnosti zájmů

90

VÝZNAM A POUŽÍVÁNÍ

- **Soukromoprávní, např.:**
  - ✓ zjištění nepeněžitého majetkového vkladu do základního kapitálu obchodní společnosti či družstva anebo do obecně prospěšné společnosti či do nadace
  - ✓ zjištění hodnoty (odhadu ceny) vkladu
  - ✓ spory nekalosoutěžní
- **Procesní, např. nesporné věci rejstříkové**
- **Trestní**

109

METODY

1. metoda uznání skutkových tvrzení
    × dokazování
2. metoda popisná a rozřídovací
3. logické metody odvození a rozboru
4. metoda hodnocení významu

110

STRUKTURA

1. úvod vč. prohlášení shody, položení právní otázky a uvedení metod
2. část údajová
3. část znaková vč. zvláštního znaku pro případ vkladu podle obch. z.
4. závěr ⇔, event. doložka o nestrannosti

111

ZÁVĚR

- **Obsah závěru:**
přezkoumatelný bezrozporný **právní názor** na hmotné právo vč. názoru na **zvláštní** vkladovou způsobilost know-how podle obch. z.

112

Test pojmových znaků know-how

verze 1.2

113

Test pojmových znaků know-how

Problémová shoda

Tot předmět označí know-how odpovídá právnímu postavení (společnosti osobní), která se právně nese know-how klasou právní normy vyplývající zejména z:

- a) čl. 11 odst. 1 až 4 Lisínský ústavní zákon o změně ústavního práva č. 22/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- b) mezinárodních smlouv a ujednání, kterými se Česká republika váže, pokud jde o jejich právní účinky
- c) nařízení Komise (ES) č. 2700/1999 ze dne 22. prosince 1999 a směrnice č. 81 odst. 8 Směrnice na kartografické údaje a právního režimu směr (ES) č. 11/1990 ze dne 12. února 1990, a 21 – 23)
- d) směrnice č. 93/1000 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů
- e) směrnice č. 2403/1999 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů
- f) směrnice č. 2273/1997 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů
- g) směrnice č. 592/1992 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů
- h) směrnice č. 1551/1997 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů

a) ve větu i a) přílohy č. 3 k zákonu č. 2/1962 (Ústava a ústavní zákon o ústavním právu a právních předpisech) a) směrnice č. 2403/1999 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů

Tot předmět označí know-how odpovídá právnímu postavení (společnosti osobní) v národních právních předpisech a právních předpisech, kterými se Česká republika váže, pokud jde o jejich právní účinky, zejména z:

- a) směrnice č. 2403/1999 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů
- b) směrnice č. 2273/1997 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů
- c) směrnice č. 592/1992 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů
- d) směrnice č. 1551/1997 Sb., o právních předpisech, ve znění pozdějších předpisů

© Leo Tábak, 2007

datum poslední revize 10. 9. 2007

2

114

Z LITERATURY VŠEOBECNÉ SVĚTOVÉ

- Bastiat*, Zákon. Praha 1991.
Dworkin, Když se práva berou vážně. Praha 2001.
Fuller, Morálka práva. Praha 1998.
Hart, Pojem práva. Praha 2004.
Právo, sloboda a morálka. Bratislava 2003.
Kelsen, Ryzí nauka právní. Brno-Praha 1933.
Všeobecná teorie norem. Brno 2000.
Leoni, Právo a svoboda. Praha 2007.

122

- Hayek*, Právo, zákonodárství a svoboda. Praha 1994.²
Hegel, Základy filosofie práva. Praha 1992.
Montesquieu, O duchu zákonů. Dobrá Voda 2003.²
Rawls, Teorie spravedlnosti. Praha 1995.

123

Z LITERATURY VŠEOBECNÉ ČESKÉ A SLOVENSKÉ

- Bobek/Boučková/Kühn* (eds.), Rovnost a diskriminace. Praha 2007.
Boguszak (ed.), Právní principy. Pelhřimov 1999.
Brzobohatá/Tyl (eds.), Symbol a symbolika v právu. Praha 2006.
Klíma (ed.), Interpretace práva ústavními soudy. Plzeň 2006.
Holländer, Filosofie práva. Plzeň 2006.
Ústavněprávní argumentace. Praha 2003.
Kubeš, Právní filozofie XX. století. Brno 1992.²

124

- Kühn*, Aplikace práva ve složitých případech. Praha 2002.
Kühn/Bobek/Polčák (eds.), Judikatura a právní argumentace. Praha 2006.
Procházka, Dobrá vůľa, spravodlivý rozum. Bratislava 2005.
Telec, Přirozené základy soukromého práva. Brno /v tisku.
Večeřa, Spravedlnost v právu. Brno 1997.
Weinberger, Filozofie, právo, morálka. Brno 1993.

125

- Kadeřávek*, Zákon přirozený základem zákonodárství lidského. Praha 1896.
Pawłowský, Wýkladové přirozeného práva. Praha 1801.

126

LITERATURA ZVLÁŠTNÍ

Telec, Test pojmových znaků know-how. In: *Malacka* (ed.), Pocta Davidovi. Olomouc 2007.
Test pojmových znaků literárního, jiného uměleckého nebo vědeckého díla. In: *Štenglová* (ed.), Pocta Tomsovi. Plzeň 2006. Práv. rádce 2007/5, Prům. vlast. 2007/3/4. In: *Telec/Tůma*, Autorský zákon. Komentář. Praha 2007. Přehled práva duševního vlastnictví. Brno 2006/2.
Test poměrnosti cíle a prostředku. IS MUNI, Elportál 2007.

127

128

Foto:

Justiční palác, Brno, Morava, Česko 2006
Sv. Ivo, patron právníků, kostel sv. Michala, Dominikánské nám., Brno, Morava, Česko 2007
Sv. Ivo, patron právníků, San Gimignano, Toskánsko, Itálie 2005
Mlýnská nádrž, Morava, Česko 2005
Vranov u Brna, Morava, Česko 2007
České Švýcarsko, Česko 2006
Besední dům, Brno, Morava, Česko 2007
S. Ivo alla Sapienza, (autor Francesco Borromini), Řím, Itálie 2002
Nedvězí, česko-moravská hranice, Čechy, Česko 2006

129